



TOT CE TREBUIE SĂ ȘTII DESPRE

BANI



Ce sunt banii?

Respect pentru oameni și cărți

Banii sunt folosiți din timpuri străvechi, în comerț, ca mijloc de plată, sub formă de monede. Au apărut apoi bancnotele și, mai nou, mijloacele electronice de plată.



DE REȚINUT

Banii reprezintă o denumire generică dată tuturor însemnelor de valoare apărute din necesitățile de a efectua un schimb. Aceste însemne sunt aflate într-o permanentă transformare și evoluție.

În vechime, odată cu dezvoltarea diverselor comunități, a apărut necesitatea efectuării unor schimburi. Unii oameni aveau mai mult din ceva și deloc altceva. Așa a apărut schimbul în natură. Ex: dădeau grâu, primeau pește.

Au început apoi să fie folosite „monedele”, care mai întâi erau reprezentate de scoici, dinți de animale, gheare etc.



S-au descoperit ulterior metalele și modul lor de prelucrare apărând, astfel, monedele din aur, argint sau pietre prețioase.



monedă de argint
din 1939

DE REȚINUT

Banii sunt folosiți ca modalitate de schimb în comerț, deoarece au o valoare clară, recunoscută de toată lumea.

De asemenea, ei reprezintă o modalitate de stocare a valorii pentru viitor. Prin urmare, de exemplu, putem economisi bani pentru a cumpăra un obiect scump.

Banii funcționează ca unitate de măsură a valorii, dar nu prin valoarea lor reală; ei sunt un simbol pentru valoarea pe care o presupun.



De-a lungul istoriei, banii au fost bătuti din metale prețioase, apoi din metale

obișnuite, după care au devenit bancnote din hârtie, apoi din plastic și, după cum vedem astăzi, banii sunt electronici (fără suport material).

Unde și când au apărut primii bani?

Respect pentru oameni și cărți

În istoria omenirii, banii și circulația acestora au jucat un rol deosebit de important în evoluția societății. Asigurarea subzistenței, viața politică și culturală, statutul social al omului, importanța lui ca persoană s-au construit în jurul acestui obiect de metal (prețios sau nu) numit monedă sau a unei bucăți de hârtie tipărită numită bancnotă.



Banii au conferit valoare produselor ieșite din munca omului și servesc pentru cumpărarea acestor produse destinate consumului zilnic.

DE REȚINUT

Înainte de apariția banilor, în comunitățile umane primitive, schimburile se făceau în natură.

VOI CE CREDEȚI?

Aceasta era cea mai simplă formă de comerț și se numea ...

- | | |
|-----------|------------|
| a) tronc; | b) tratat; |
| c) troc; | d) topaz. |

Dar evaluarea, adică stabilirea ori cântărirea valorii unui produs, era, în acest fel, relativă.

Era nevoie, așadar, de un obiect de schimb care să îi dea omului convingerea că, plătind pentru un produs

cumpărat, nu a fost înșelat sau că, vânzând același produs, obține recompensa cuvenită muncii sau valorii acelui produs.

În trecutul îndepărtat al omenirii, la granița dintre *preistorie* (perioada pentru care nu există izvoare sau surse scrise) și *istorie* (perioada pentru care cercetătorii dispun de izvoare scrise) schimburile comerciale s-au bazat mai întâi pe troc: adică pe schimbul în natură.

DE REȚINUT

Înainte de apariția banilor, ca unitate de măsurare a valorii unui produs și de cumpărare a acestuia, sarea, condimentele sau grâul, urmate de metale, au ținut locul acestora.

În China antică se foloseau cochiliile de scoici, iar în insulele din Oceanul Pacific pietrele sau colții de câine.



DE REȚINUT

Dar, pentru a spori și păstra avuția unei comunități umane, acestea trebuiau depozitate.

Acest obicei de depozitare a bunurilor apare pentru prima dată în Orientul Antic, și anume în Egipt și în zona cuprinsă între fluviile Tigru și Eufrat, numită, de greci, *Mesopotamia*.

Acest teritoriu, care corespunde Irakului de astăzi, a găzduit primele civilizații urbane... *cetățile sumeriene*, urmate apoi de regatul asirian cu capitala la Ninive și regatul babilonian cu capitala la Babilon.

DE RETINUT

În Antichitate, neexistând un loc special amenajat, bunurile erau depozitate, la început, în temple sau palate.

În Babilon, folosirea metalelor ca mijloc de plată a evoluat de la plumb, la cupru și argint.

În Egipt, pe unele reliefuri în piatră apar reprezentate inele de argint ca mijloace monetare folosite în cumpărarea mărfurilor.

monedă de 50 piastri
cu regina Cleopatra



Plumbul nu a fost folosit niciodată acolo deoarece era considerat un metal blestemat.

VOI CE CREDEȚI?

De ce vechii egipteni nu au folosit plumbul ca mijloc de plată?

- a) era considerat un metal blestemat; b) nu aveau;
c) era prea greu; d) nu-l puteau prelucra.

Datorită faptului că activitățile comerciale erau foarte dezvoltate în această zonă, popoarele

Mesopotamiei au împrumutat popoarelor vecine și chiar grecilor termeni ca „negustor”, „a cumpăra” și „preț de cumpărare”.

Se spunea chiar că în cetatea Ninive „sunt mai mulți negustori decât stele pe cer”, iar Chaldeea (vechea denumire a regatului Babilonului) era cunoscută ca „țară a negustorilor”.



DE RETINUT

Pentru a vinde și cumpăra era nevoie de o unitate de măsură a valorii produsului comercializat.

Babilonienilor le revine meritul de a fi înființat primul *sistem monetar* din istorie.

El a evoluat de la grăuntele de grâu... la *sekel*. Acesta putea fi din argint sau chiar din aur.

monedă de 100 drahme cu
chipul lui Alexandru cel Mare



Treptat, în funcție de metalul din care era fabricat și de alte apariții pe această primă piață monetară, s-a ajuns la stabilirea *primului curs monetar din istorie!*

Astfel, cu un *sekel de argint* se puteau cumpăra între 8 și 235 *sekeli de fier*, iar un *sekel de aur* valora 6 *sekeli de argint*. Pe de altă parte, 60 de *sekeli* reprezentau o *mina*, iar 60 de *mine* valorau un *talant*.